

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 3 kr., többzori vagy terjedelmes hirdetéseknek árlengedési adatok.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

Közvetési az én folytat minden hónap elején lehet.

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, BUDAI-ÚTCA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 186. SZ.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Halottak napján.

Gyászt és sok szomorúságot idéz emléktünkbe vissza ezen nap. A kegyelet holtak emlékének szentelte a tegnapi napot. Sok keserves könyvesebb hullott a sírdomb rögére, mely egy-egy kedves halott bezárult koporsója fölött emelkedik. Az a némaság, az az elfojtott sóhaj, azok a könnyűl áradozó szemek, az a szagattatott meg-megújuló zokogás adnak magyarázatot a gyásztól ünnepléssé vált nap szomorú jelentőségéről.

Visszaemlékezünk sokszor elhunyt szeretteinkre, de ez a nap kizárólag az ő emléktünknek legyen szentelve. Évenként egyszer fordul elő úgyis, gyujtsuk meg tehát a kegyelet szövegét, s lobogó lángja mellett sirjuk ki a bánat könyveit, hadd könnyebbüljön meg a szív a keserves bánat feszítő erejétől, s ontsa ki keserű cseppjeit a hasonló csapás által sújtott, s a szenvedésben rokon embertársak előtt.

Egy év hosszú idő, s hány új lakóval szaporodik egy év alatt a temető? Ismerőseink, jó barátaink és szívünkhez még közelebb eső szeretteink társaságában könnyebb a munka, a mulatság is edesebb; s egyszer csak kiálszik az élet mécsa, s lelkünk kedves felének az átküzdött zaklatott, vagy átmutatott ledér, könnyelmű élet után örök nyugalmat ad a temető. Nekünk csak a fájdalom marad és a visszaemlékezés.

Ez a természet öröktörvénye, mely kérelhetetlen, meg nem változtatható, mindenkinek egyenlő mértékkel mér s ezért igazságos bíró; mert akár palotában, akár rongyos kalibában ringott a halandó bölcsője, legyen az lángeszű, zseni, vagy háborodott bolond, dús-gazdag vagy koldús, erényes vagy aljas, vallásos vagy istentelen: a halál előtt mindegy, irgalom nélkül rontja szét az élet organizmusát, s a feloszlásnak indult testbe lelket a bölcs nem lehelhet, porból lett és porrá lesz.

Ilyen az élet; pedig mennyit küzdünk érte, e mulandóság mennyire kedves előttünk, nem adnók egy nem ismert örökkévalóságért! Összes anyagi és szellemi működésünk gőczpontját a mulandó élet minél boldogabbá, kellemesebbé tétele után való törekvés képezi. E célból alapítunk családot, e célból állunk össze művelődési és gazdasági egyesületek- és szövetkezetekké, e célból szervezzük a társadalmat, s a társadalomból azt a hatalmas organikus műszerrelkénykedő nagy gépezetet, melyet államnak szoktunk nevezni. Az existenciára, a mulandó életbe való szívós ragaszkodás ad ösztönt az anyagi és szellemi munkára, a társadalmi és állami intézmények pedig megkönnyítik a küzdelmes élet terheinek viselését. Így segít magán az emberi ész, önalkotta intézmények segítségével törekszik életcéljait — földi mulandó pályájára minél boldogabbá tételével — betölteni.

Az állam s annak valamennyi intézménye, a társadalmi ügy egyházi, mint világi organumok, mind az emberi életnek vagy közvetlen, vagy közvetett boldogítását szolgálják, csak hogy nem mindenkor önzetlenül, hanem igen sokszor az egyenlők és hasonlók rovására és megrövidítésével.

S épen az önzés okozta egyensúly megzavarásából áll elő a harc és huzavona nemcsak az ugyanazon állam egyenjogú alattvalói, hanem különböző nemzetek és államok között is, melynek kiegyenlítését a féktelen önzés nemcsak nem engedi, hanem vad tusákká fokozza.

Ekkor azután előáll az, hogy az államok és annak intézményei nem szolgálják már az emberiség közös boldogságát előmozdító eredeti céljukat, hanem mások rovására a vastag és durva egoizmus rabjaivá alacsonyodnak; pedig engedni kellene mindenkinek önösségéből, mert csak akkor képzel-

hető intensive a kölcsönös boldogítás; erre pedig mindenkinek nagy szüksége van, mert rövid az élet, főerdektünk tehát, hogy ezen rövid mulandó földi-életet minél boldogabban éljük át. Minden teinteinknél csendüljön meg tehát fűleinkben: „Memento mori!”

A fák tisztelete.

Ellentétből van az ember egész valója összekovácsolva, világosság és sötétség, fény és árny küzködnek benne folyton az uralomért és mint az Irás is mondja, ismeri a jót, akarja is, de sokszor rabja a rosszabbnak. Talán senki sem tud oly szépen a szerencsétlenség ellen szónokolni, mint épen a kártyás. Ha a társadalmi és magán életnek sok vonatkozásában bizonyul be ez igaznak az erkölcsi világréteg körén kívül is: talán sehol szembeszökőbben, mint a viszonynál, mely az embert a növényvilághoz fűzi. Szeretjük és mégis rombolunk benne folyton. Jávára válik pl. az erdőirtósnak, ha fáját levágatva bitrókat jobban jövedelmező szántóföldde alakítja át; de ime közelép a közjó érdekében a józan ész, vagy ha ez érvényre emelkedni nem bír, az erdőtervény és megtiltja a magánérdek teljes kihasználását, hogy a hol még meg nem történt, sirva ne nézzenek a jövő nemzedékek a zápor szagát, vizárkok szelte kopár hegyoldalakra.

És mégis tisztelettel tekint az ember egyes faóriásokra, melyek mint magános utódok állnak ott, hol a fejsze őseit és társaitak kegyetlenül irtotta ki. Találkoznak pedig ilyenek a tágas Föld kerékén mindenütt és az ember talán épen azt tiszteli bennük, hogy ellent birtak állni az ő fanyóvó hajlamainak.

Emery természeti okokra kívánja visszavezetni a fáknek olykor babonás tiszteletét. A nedvben lévő fákban tett különböző mélyességű bevágások és fúrások azt igazolták, hogy az ilyen fák hársában erőteljesen emelkedik fölfelé a nedv, ilyenkor el van telve levegővel és habos, kiömlésekor buzog s olyan zizegést, zúgást hallat, melyet a régiék élénk képzelődése a fejszével vagdalt fákban rejtőző hamadryadok, fanetők fájalmas nyögéseivé nagyított, a vágott sebből kibugyogó barnás vagy vöröses nedvet pedig vérenek tekintette. Ekép keletkezett a régi görögöknek a dryadok és hamadryadokról szóló gyönyörű meseje, melynek az az egy nagy előnye megvolt, hogy védte a nagy fákat

a kapzsiság ellen, mely a kádár vagy kerégyártó szemeivel nézett azokra föl.

Érdekes Vaillant marsal levele 1853-ban Gaáidichaud botanikushoz. Algírban úgymond 1838. szeptember és október hónapjában cölölpöknök való vastag para-tölgvényeket vágatván ki, nemcsak elamultunk, hanem valóban megrémültünk, midőn e fákban, a mint az árások fejszéje beléjük hatolt, oly erős, oly keserves, az emberi hangokhoz annyira hasonló nyögéseket hallottunk, hogy katona-szívünk egészen megdőbött. Sebzett fánkbanl egyúttal kevéssé vöröses, gázhólyagokkal vegyes nedveség fakadt és ömlött kifelé erősen mindaddig, míg a nyögések tartottak. Afrikai életemnek e körülménye eszembe juttatta, mit a „Megszabadított Jeruzsalem”-ben olvastam. A keresztesek egy elbűvölt erdőt kezdtek kivágni, melyben a fák nimfákat és boszorkányokat rejtegettek. Reméltem hátráltak meg a keresztesek, a mint a keserves jajaikat hallották. Ha a XIX. század helyett mi is a XIII-ikban voltunk volna Algériában, s ha valaki az akkori idők babonájával azt mondja vala nekünk, hogy a hallott jajaikat nem más, mint emberi nyögés és a fába zárt boszorkányoktól származik, a vörös nedveség pedig azok vére: cölöpeink aligha készültek volna el.

Azt mondja Peschel Oszkár, hogy a régi német nép a keresztyénység fölvetése előtt inkább vonzódott a fák, mint a kőbálványok tiszteletéhez és nemcsak ligeteket tekintett isteni lakóhelyül, hanem egyes fákat is főbölcsényül fogadott el; minél fogva megérthető fájdalom, midőn Sz. Bonifác a híres nemzeti tölgyfát ledöntötte. A mi nemzeti mythológiánk fanyóvói, kik a legnagyobb fát is, mint valami paréjt gyökerestül tépték ki, valamint a ravasz törpék, kik a fával együtt megszőknek, a melyhez hozzá kötözték, hasonlóképp fatiszteletre való hagyományok. Régiokleveleinkben számtalan a nyom a fák kultuszára nézve és talán azért szerették őseink a fákat tekinteni azokban határjelzőkül, mivel hogy azokat a babona is védte. Ha azonban történeti emlékek fűződnék a fákhöz, úgy az ember nemesebbik részének föllülkerekedését üdvözölhetjük az ilyen jelenségekben.

Egy tölgynek a tekintete viharban, a Deodara cedrus alkotásában nyilatkozó elegia kifejezés, némely virágkoronának a szin-pompája, a kúszó-kapaszkodó szőlővesszőnek kedves görbületei, egy róza virágszirom alkata képesek az ember szemének művészeti

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Katona József sirjánál.

Eljöttünk ime, elzarándokoltunk, Szent hamvad nyughelyéhez, óh Dicső! Elhoztuk im' a hódolat babérját, Mit el nem rothaszt a kemény idő. Elhoztuk azt, bár megtagadta tőled Az érdemet nem méltányló korod, S mit nélkülöződ kelle életedben, Talán megérzi itt nyugó porod!

Te vagy, ki első mertél behatolni A történetnek szentelyébe s ott Nagy szellemed az oltárt feltalálva, Egész, dicső lényével áldoztat. De hajh! a gyáva kor remegve hallá Igazságért kiáltó szózatot; S rettegve a diktátor vesszejétől, Harsány szavadra rá nem hallgatott!

Mellőztek! És e kirt folyton gyötörte Nagy lelked és te túnt csendesen. Eltűrted a közönynek szörnyű átkát S neved' nem ejté áldón senkimen . . . Te láttad a nem érdemelt borostyánt, Más homlokán, s ajkad némán maradt, Eltűrted azt, s nagy szived nem szakadt meg A megrendítő, tenger kin alatt!

Te ismeréd nagy lelked alkotását, Te érzed, hogy műved dicső, remek; S mi szörnyű kin volt semmissülvé látnod, Hogy megvetik rövidlátó szemek. —

Hisz' a mit Bánk, a mit Petur kiáltnak, Az mind bús honfelleked jaja volt, A szegény Tiborcal együtt sirt a lelked, Siratva a megromlott, drága hont.

De tünt a kor. Úres helyébe lépett Ujabb, forogóbb, lázasab nemzedék, A mely becsülte, méltánylta a költőt, S a legjobbak közt emlitte nevét. De fájdalom! te akkor már pihentél, Lelkednek Isten sebb hazát adott, S nem láthatád hogy néped már megérté A vérgyullasztó honi-szózatot!

De jaj! egy gyötrellem teljes élet Sok kinjárt kárpótlást nyujtathate A késő kornak méltó hódolatja, Mely im' sírodra fákláya fényt vete? Dicső költő bocsánatért esengünk, Fogadd el tollunk ez áldozatot, Éljen szívünkben honfi lelkesülés, A melynek létét „Bánk-bánod” adott!

Eljöttünk ime, elzarándokoltunk Szent hamvad nyughelyéhez, óh Dicső! Elhoztuk im' a hódolat babérját, Mit el nem rothaszt a kemény idő. Elhoztuk azt, bár megtagadta tőled Az érdemet nem méltányló korod, S mit nélkülöződ kelle életedben, Talán megérzi itt nyugó porod!

Matuszka János.

Halottak estjén.

(Rajz.)

Hosszú, bánatos felhők úsznak az ég alján. Szomorú, ködös holdfény tör át a

szürke felhők közül, sápadtan, hidegen, mintha beteg ember mosolygása lenne. Apró sűrű cseppekben ereszkedik le a vastag pára, melyet meg-megözömböl a hívós ősz szellő.

S a mint az est homálya betakarta sűrű fátyolával az eget: ezer, meg ezer, apró gyertya gyuladt ki a sírok honában. Fényárba öltözött a temető. Diszes s jeletlen sírok egyaránt fénylenek ma. Szótlanul, komoran bolyongnak a sírok közt a járókelők s bús haragszó vegyül a sívító szél danájába.

Az öreg Kató néni egyedülvén ül szatócs boltjának ajtaja előtt, ki-kitekint a hangos utcára, meg néha az ajtót is kinyitja, csak annyira, hogy a feje kiférjen. Nem tudja magának megmagyarázni mi a léte. Mintha megbabonázták volna! Nem hiába, hogy a Peti inassal kétszer, háromszor is egyszerre ugyanazt a szót mondták ki, hogy váratlan vendégnek kell érkeznie. Hátha sejtelmük nem is így csalsni. De ugyan ki is lehetne az? Átellenben magas palota emelkedik melynek első emeleti ablakaiból vakító fény tör ki az üvegtáblákon keresztül megszerényen az ő szerény fagygyú gyertyáit. Ezer meg ezer fájdalmas érzés hasogatja át kielbét, valahányszor arra a palotára tekint. Az pedig áll, komoran, setéten nézve rá, mint a szigorú bíró; az ablakaiból kitörő fény megaranyozza a négy öt távirásodronyot, melyre vastagzúzmará telepedett. Egy kinos emlék ezer meg ezer fájó érzést idéz vissza lelkébe.

Szinte megremeg!

Út abban a nagy palotában volt hivatalnok az ő férje. Jó és becsületes ember volt. Mikor gyermekük született, Kató, az akkor még szép fiatal asszony beteg lett. Patika, doktor sok pénzbe került; hogy hogy nem, a pénzéből eltűnt pár száz forint. Csekély pénz egy ember életéhez képest, de sok pénz egy szegény családnak. Azután? Oh! a vége nagyon szomorú, könnyek tolnak szemébe. Elmosódik a történet képe, csak a végére emlékszik tisztán. Egyedül maradt Kató, messi bürtömbé vitték az urat. Bár csak kis gyermekével elvitte volna őt a könyörületes halál! De nem! . . . Katónak jó barátai voltak; kis boltot nyitott, tisztát, csinosat. Kevés haszon, kevés kiadás, becsületes élet, ez volt a Kató jelszava s azóta tizennyeg év mult el, tizennyeg, doigalgt tel évi, mely alatt nem tudta feledni azt a jó, becsületes arcú urat. Tudja Inten! Nem tért a lelkére, hogy elhagyja, mintha az ő férje lett volna a hibás vagy a bűnös. Keresték, kutatták, ki tette, utóbb elhallgattak vele, elmult minden, csak az ő szegénye, fájdalma maradt meg, kinos emlékeivel együtt. Tizennyeg év alatt nagyot változott a világ. Katónak üde, telt arcán sok kemény barázdá támadt, finom, puha kezét kérgessé tette a dolog. Tűrt, szenvedett, kinlódott! Miért? Hogy azt a pár száz vagy talán kevesebb forintot összerakthassa. Ismerősei le akarták róla beszélni, ne tegye, nem keresik azt rajta. Meg aztán, nem úgy van ám az, hogy itt a pénz, adjátok vissza a férjemet. S mikor aztán végre, valahára

élvezetet nyújtani; mondja Peschel. És talán ez vezette az embereket arra is, hogy a mit legszebb tulajdonuknak, legtöbbször javoknak örömet tartottak. magát a szabadságot is fákkal jelképezték. Magasztos jelentőségűek ezek és valószínű, hogy indán eredetű szokás hozta be azokat egy évszázad előtt a divat csikreik közé. Bár minden divatcikk ilyen tiszteletre méltó volna!

A szabad természet gyermekei, Észak-amerikai független vadászleletet üző indiánjai közügyeket rendszeres valamely nagyobb falu alatt szokták megbeszélni és ugyanolyan cselekedtek az északamerikai gyarmatosok is szabadságharcuk kezdetén. Boston polgári egy óri falu alatt tanácskoztak és később Gage angol tábornok a város bevétel után irgalom nélkül vágatta ki a tisztes nővényőriást. Gregoire beszéli el, hogy a francia forradalom idején Pressac Norbert st. gaudens-i plebános a viennei departement-ban volt az első, ki a régóta jó hírből levő májusi fát a szabadság tiszteletére emelte. 1790-iki májusban ugyanis egy fiatal tölgyet a falu piacán ünnepesen ültetett el az emberi szabadság föltámadása emlékéül; és 1792-ig, mint mondják, Franciaországban 60.000 ilyen fa keletkezett.

Párisban szintén 1790-ben emelték a jakobinusok az első szabadságot (arbre de la liberté), megkoronázták azt jakobinus süveggel és forradalmi dalok zengése közben táncolták körül. El is rendelték a nemzeti koncert, a II. év pluviose hava 4-én, hogy a hol a szabadságra elpusztult, azt mindenütt újat kell ültetni gérmsal 1-ig, mert a szabadság é jelyvényének minden közösségben virulnia kell. A restauráció ellenben megparancsolta minden szabadságfának az eltávolítását, de azért Párisnak St. Antoine nevű külvárosában mégis csak megmaradt egy a forradalom legelső időiből és azt 1830-ban a triolior zászlóval díszítették föl. A mint a júliusi francia forradalom hullámai Németországba is átesaptak, több helyt keletkeztek ott szintén szabadságfák, mint pl. különösen rajnai Bajorországban. Az 1848-iki forradalom újra létrehívta a szabadságfákat, de 1850-iki februárban rendelkezett a kormány azok eltávolításáról. Ugyanez sors érte Franciaországban az 1870-iki szabadságfákat, mint 1848-ban az olaszországban. Svajcsonban azonban még 1851-ben St. Imerben a berni kanton területén emeltek márciusi szabadságfát.

A szabadságfakkal ellentétben meg a májusfák sokszor láncokat, a hűmen lánczait fűzik a kézre, a mely őket állította. Így a Morva-mezőn a szlovák legény egész évszaka dideregve a májusfánál heverész, melynek csúcsán libeg-lobog az a selyemkendő, melyet szeretőjének ajándékul este titkon föltűzött. A májusfához különben egy legenda is fűződik. Szt. Filippót kínoha látra keresték a pogányok, hogy pedig tartózkodása helyére ismét könnyen rátaláljanak egy fát állították a ház elé, melyben tartózkodott. De midőn a poroszok megjelentek, mindenik ház előtt állott olyan fa, úgy hogy nem találhatták meg a szent férfit. Ma a tavasz személyesítését látjuk a májusfában, a hol még találkoznak vele.

Ha a fák tiszteletét a népeknek nyomozni kívánjuk, nem lesz fáradságunk sükkertelen, fölleljük azt bár különböző alakban, de a föld kerekén mindenütt. Induljunk nyugot felé.

ébezés, fázadozás árán egy rakáson volt a pénz. Uram fia, azzal állanak elő; nem kell már, meg van már, másból volt a hiba!

De hát az uram?!
Az ura? Az más kérdés!

De hát miért is nem éreztek már haza azt a szegény embert. O a bűnös, suttognak irigyei, mert mindenkinek vannak; betegség, patika és doktor, minden összevág.

Nem is csoda, ha szikkasztott.
De Kató nem hiszi el senkinek?.

Addig, addig mereng, szótlánul tekintve maga elé, míg könnyei újra előlök bántos arcát. Hátha meg is halt szegény! Hirt se adtak róla! Jobb lenne pár viaszgyertyát meggyújtani emlékére, s pár imát elmondani!

S a mint kitekint az ajtó piczi ablakán, úgy tetszik mintha valami árny mozdulna meg kűn. Nem? Talán káprázik a szeme? De a következő pillanatban felpattan az ajtó s ott áll előtte egy sápadt, beest arczú, koldús kinézésű férfi. Szótlánul bámul rá, egy ideig, majd zokogásba fultan kiáltja, „Kató! Kató, . . . hát nem ismersem réám!”

Hangos sikolyal borul annak a didergő, rongyos ruhájú férfinak mellére. Erzi szive, lelke, mindene, hogy az a jó lelkű, becsületes ura áll előtte.

A Peti inas kijózanian, megkötözve tekint be a másik ajtón, dörzsölve álmos szemét, hosszan nézi őket. Majd örvendő felkiált: „Kató néni, mondtam, hogy váratlan vendég jön a házhoz!”

Ednárdó.

Bécs mellett Atzgersdorf közelében ritka szépségű borsó áll, a környéken 11 testvérnek hívják, mert törzse mindjárt gyökere nélkül 7 fel oszlik és kettő közülük mintegy 2 m. magasságban újra 2-2 felé. Alsó-Ausztriában virágvasárnapján a nép nagy leveles fáigakat visz pórnak a templomba megszentelés végett, ezek minden egyes részének meg van a maga jelentősége. A különböző fánemek közül a tűz (Salix caprea) a bibliai pálmát képviseli; a sziifényű magyal (Ilex aquifolium) lombja tyúkot, tehenet, lovat óv a bajtól; a boróka (Juniperus sabina) az állatok „rontásáról” használ, mogyorófa gallyakat is szeretnek hozzátenni, mert ezek elhárítják a villámcsapást. Hasznos ekkor három szentelt barkát élmorra lenyelni betegség és egyéb bajok ellen, az istárbeli jószággal is megettetnek ugyanennyit, sőt hasznos és a rejtett kincekhez való hozzájutásnál is.

Nagy-szombaton kiki azon van, hogy a szentelt fát szentelt tűzőn gyújthassa meg; ha ezt megtette, szalad vele haza, hogy arról kaphasson a tűzhely lángot. Szentelt fát tűznek le a mezőkön, heves zivatar idején otthon megpörkölük, hogy ekép az elemi árokot a veteményekről elhárítsák. Husvét napján kimegy a családpa övével zöldelő fá alá imádkozni, a férfiak alfaja, az asszonyok körtefa alá. Úrnapiján a körmenet útjára állított nyírfaokról tördelnek ágakat, elteszik ablakokba, mert villámhárító erejük van. A napforduló tüze szentelt fát, barkát hánynak. Templom napján az ünnep előtt karcsú fenyűszál díszíti, azt mint bűcsűfát mindenféle fölékesítve ünnep előtti éjszakán állítják föl.

Lombardiában Soma tájékán van egy ciprusfenyő, melyet régisége miatt annyira tiszteletben tartott I. Napoleon, hogy kedveért még a simploni katonai múzeum is elterítette irányától, hogy annak kedveért földáldozza a szép fát ne kelljen. A vadgesztenyefa, melyet Frigyes német császár Berlinben a Prinzezzinen Palais kertjében Vilmos császár születés napja 90-ik évfordulója alkalmából sajátkezűleg ültetett, minden gondviselés dacára veszendőben van; azt mondják, hogy levelei akkor indultak sárgulásnak, mikor Frigyes császár betegsége kezdődött és 1889-iki tavaszra nem bízta már hozzá, hogy kirügyezzen.

Smith angol birtokos, hogy Viktoria királynő uralkodása 50 éves jubileuma év-százát megörökítse, Moel Rhiven nevű birtokán a hegyoldalba 630.000 élőfát úgy ültetett el, hogy azok a „jubileum 1887.” betűket és számokat föltüntetve messziről tegyék olvashatókká. Minden betű és számjegy 200 m. hosszú, 25 m. széles. Az első fát a jubileum napján ültették el s azóta 200 munkás dolgozik a folytatásban. Bienwalle porosz városában 1887. júliusban egy magas fenyűfát vágott szét a villám, s annál tájább volt a lakosságra nézve, mert emlékül tiszteletet az II. Frigyes kedveért, ki trónörökös korában ültette. Braunschweigban a székesegyház előtti nagy hártá, melyet még Arszlán Henrik maga ültetett, ma már pusztulóban levén, történeti emléke végett úgy törekszenek fönn tartani, hogy közelébe több fiatal hársat ültettek s bemetszések folytán hozták kapcsolatot a vén fával, hogy nedveiket belevessék. Az ő fának egy elhalt ága 1 m. átmérőjű volt, eltávolításához állványt és emelőgépet alkalmaztak.

Kivált Észak-Amerikában van sok olyan fa, melyek szokatlan tiszteletben részesülnek, talán azért is, mert oly pontokon állnak, melyek kevésbé mutatkoznak alkalmassáka arra, hogy a fatenyészetnek kedvező föltételeket nyújthassanak. Ilyen az a borókafa is, mely hielandi Kokenbergen 1887-ben száradt ki, két ember által ölelhetett át törzsét oly vastag volt; tulajdonosai a rigai muzeumnak szánták ajándékul, mert kihűdelem szerint e fa 2000 évet élt. Lech Szántánál a skót Skye szigetén még ma is van egy tölgyes, melyben galyat törni senki sem mer. A kureyri, Izland második városa, nélküli ugyan a emlékeket, de nem hiányzik vonzó erje a turistákra nézve és ez a sziget egyetlen fája a herkenyefa, melyet 180 évesnek tartanak. Erre idezi rá az izlandi a nápolyi közmondást, hogy látni e fát és meghalni.

(Folytatása következik.)

Színház.

Örömmel constálhatjuk, hogy határozottan jó színtársulatunk van s így élvezetes színi évadnak nézhetünk eléje. Régen volt társulatunk, mely egyidőben annyi jó színészt mutathatott volna fel, mint a jelenlegi. Ha mindamellett valamikor szűkösnek látnók netalán felmerülő hibákat kötelességszerűleg megróni, azt azon meggyőződésben fogjuk tenni, hogy csak a jó aczéll alkalmas a köszörlésre.

Most pedig lássuk a múlt heti műsort: szombaton okt. 26-án bemutatód három kisebb darab, illetve töredék került színre. Ez előadásról, minthogy abban következtes

dramai alakításról nem lehet szó, részletesen nem emlekezünk meg, de ismét kötelességgé tartjuk a prólogot, mint helybeli szerző (Hornyk József főreáliskolai tanár) művét röviden ismertetni. „Katona szemle-ma” a czime e kis képnek, mely miután maga sem óhajt nagyobb drámai mű lenni, és szempontból nem is vesszük bírálat alá. A mű egy nemes érzésű, lendületes szép költemény, mely allegorikus képen felhívja Katona J. szülővárosának közönségét a színeszetnek pártolására és hogy czélját könnyebben elérje, segítségül felidezi a nagy költő szellemét is.

A sok szép gondolat közül kiemelhetjük Melpomenének a komoly művésznak, de még inkább Eratónak monológját, melyben a magyar népszínművet láttuk személyesítve és mely sok rokon hangot pendített meg szívünk búrjain.

Vasárnap Csepreginek kedvelt népszínműve „A piros bugyelláris” gyönyörű-ködtette a zűfólaság megtelt karzatot. Első helyen Zombory Ilonát kell megemlítenünk, ki Zsófi szerepében mint kitűnő népszínműnekesnő mutatta meg magát. Szép erőteljes hangja akár alantabb jár, akár magasabb régiókba emelkedik, mindenütt megtartja kellemes tiszta csengését. Játékának ügyessége, mozdulatának feszetlensége színpadi otthonosságra vall. Több jelentősebb női szerep e darabban nincs. A férfiak közül első sorban Dobó Sándor Peták kápirját kell kiemelniük, mely Újházi művészi alakítására emlékeztet. Viola József (Csillag Pál) esinos énekével, Pesti I. Lajos (Török bíró) tapintatos biggadát játékkal, továbbá Tukoray és Borbély Sándor ügyes komikuma végre Asztalos Sándor jól fellogott játéka és szép éneke együttvéve sikerült előadást mutattak be.

Kedden Bissos és Mars „Válás után” (Oh azok az anyósok) czímű vígjátéka került itt először színre. Ezen valódi francia el-mésségrel irt darab a komikai helyzetek ügyes csoportosításával és pikáns szellemességgel színpadon nélkül derült hangulaton tartotta a néző közönséget, az előadás egybevágósága csak emelte a kedvező hatást. Titárné Róza (Bonivardné) játékaokról csak dicséretet mondhatunk, az anyós szerepet oly élénkséggel adta, mely lényegesen hozzájárult az est sikeréhez. Acésdy Ilonának Diane szerepe még nem nyújtott elég tért tehetségének bemutatására, Szigethy Mari, (Gabriella) színpadunkon már ismert kedves jelenség. Borbély Sándor (Duval Henri) helyes fölfogással játszott, jól hangsúlyozott, csak kissé megfelelőbb arczjáték és derekasan megállja helyét. Dobó Sándor (Bourgneuf) nem közönséges színészi tehetség, alakítása magasabb művészi színvonalra emelkednek, az est kiváló sikerében az oroszláncz két-szegtelenül 6t illetti.

Szerdán Csiky G. „A vasember” czímű szomorjátékát adták feltűnően kis számú közönség előtt. Hiába, a közönség a szín-háznak mulatni vágy, és csak kevés ember akad, kit a tragikai múza lelkesítene. Az előadás pedig jó volt: Acésdy Ilona (Edith) szép tehetség, játéka finom, természetessége mellett is méltóságos teljes szerepét átírta s így alakítása is korrekt. Tőle soha nem várnak. Olasz né (Bárdi neje) rövid szerepében is megnyerte a közönség tetszést, az aggódnó, majd fájdalomajutotta anyát hiven mutatta be. Pesti I. Lajos (Bárdi) úgy játszik a tragikai szerepekben érzi jól magát. A kemény vasakartó gyáros ép oly helyesen alakította, mint később a meg-tört apát. Krémer Sándor (Andor) játéka elegáns, megnyerő fellépése biztos, mint sok másé, de heve néha úgy elragadja, hogy nyelve nem képes gondolatainak és érzéseinek gyorsaságát követni, mielő a szók elmosódása következik, a mi pedig az érthetőség rovására történik. Tukoray Loránt (Várhelyi) sohasem tagadja meg magát, ő a színpadon mindig és minden viszonyok között komikus. Vágó István (Bráz Márton) már több kisebb szerepben láttuk; mindégnyikben kifogástalanul játszott, ő igen hasznavehető tagja a társulatnak.

Csütörtökön a Csiky — Konti-féle „Királyfogás” czímű operettét a közönség élénk tetszéssel fogadta; egyes részleteket meg-újított. Dobó, Tukoray és Borbély coupletjeit pedig hosszantartó tapssal jutalmazták. Nagy tetszést arattak énekeikkel Zombory Ilon, (Flora) ki igen szépen játszott is, Szigethy Mari (Lola) kedves modorával és esinos énekével, Dobó Sándor és Vágó komikai alakításukkal, és Tukoray a német nagykövet túlzott torzképével.

Végül hálátlanagok követnénk el, ha elismerően nem emlekeznék meg a kitűnően vezetett zenekarról is, mely nemcsak felvonás közben gyönyörűködteti a közönséget szabatos játékkal, de tapintatos kíséréttel és énekes részletek hatásait is hatalmasan elősegíti.

A jövő heti műsor: Nov. 3-án vasárnap „Kondorosi szép csapalárné” (ujdon-ság) eredeti népsz. 4-én héttőn szünet. 5-én kedd, „Constantin Abbé”, francia víg-

játék (ujdon-ság). 6-án szerda, „Nebántó-Virág”, másodsor. 7-én csütörtök, „Bran-kovits György”, fényes tört. dráma. 8-án pénteken, szünet. 9-én szombat, „Eleven ördög”, Konti operettje.

Referens.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A halottak napja, mint minden évben, úgy most is a szokott kegyelettel ün-nepeltetett meg. Benépesültek a temetők; az élők felkeresték az enyészett birodalmát, hogy porladozó kedveik sirjai felét meggyújtás a szeretet szövetségét. Kiki el-hozta bánatát, fájdalomát, mely a haragok bús kongása mellett oly fennün hirdeti az enyészett megrázó erejét. A tanuló ifjúság is méltó módon lerőta Katona József sírjánál a kegyelet adóját. A kath. főgym-nasium ifjúsága délután 4 órakor vonult ki a nagy költő sírjához, gyászlobogó alatt. Miután a gym. vegyes kar Mozart egy megható gyászadalát elénekelt, Hegedűs János VIII. oszt. t. az ifjúság nevében szép koszorút tett a nagy halott síremlékére. Utána Kovács Kornél VIII. oszt. tanuló és k. r. n. p. megjelölt szavakkal esetlenül Katona családokban gazdag, si-kerekben oly szegény, lemondós életét. Majd Gudra Gyula VIII. oszt. tanuló és önképzőkörü elnök vázolja hivatott tollal a „Bánk-bán”-nak szerzőjéhez hasonló történetét és nagyokóra bekövetkezett diada-lait. Katona életére való czélzattal szavallata ezután Hegedűs J. VIII. oszt. t. Arany János „A dalnok bűja” czímű költemé-nyét, ki kitűnő szavallónak bizonyult. A kis ünnepelt méltóan koronázta meg a kegyes növendékpapok által szabatosan előadott gyászadal. Azon tudattal, hogy ez a esen-dés, zajlatan ünnepelt méltó volt a nagy költő életéhez bűcsűt tettünk a legnagyobb magyar tragikus sírjától. — A ref. fő-gym-nasium ifjúsága esti 7 órakor vonult ki Katona József sírjához. Az if-júsági énekkar „Rezzó levél, enyhe szél” kezdetű gyászadal énekelt el, ezután Ma-tuszka János VIII. oszt. tanuló szavallta el alkalmi ódáját, melyet lapunk mai tároz-rovatában közlünk; Arany Gusztáv VIII. o. tanuló pedig rövid emlékszedést tartott, melyben a halhatatlan drámaíró érdemeit méltatta. A kegyetes és legszebb rendben lefolyt ünnepelt a költő sírjának mego-szorúása után az énekkar „Hymuszta” zárta be.

— A „Kecskemét”-nek. A „Kecse-kemét” utolsó számában „Apróságok” czim alatt eresztette meg azokat a dicsimuso-kat, melyekkel behozonyitani igyekszik, hogy a képviselői beszámolók csakugyan korszakalotok voltak. De mi, valljuk be őszintén gyöngeségünket, nem tudunk annyira emelkedni, hogy ezt elhigyük, — pedig a t. szerkesztő úr e kérdésnél talán érdekelt fél is. Ezen apróságokra, vagy in-kább szellemi erőlködsékre nem reflektá-lunk, mert az lapunk komolyságának rová-sára történnek. A Tarisznya Gergő bá-rátját pedig arra kérjük, hogy ha a jövő-ben is kiáll a piazcaza, hogy lábatlan-kodjék, kérje meg a szerkesztő urat, hogy ne ilyen silányságokkal töltsse meg a tarisznyáját, mert a mostani nagyon üres volt.

— Haladunk. A városi tanácshoz egy indítvány adott be, a mely nem is keve-sebbet akar, minthogy a városi tisztviselő-k és egyéb alkalmazottak inntől havi előleges részletekben kapják fizetéseiket. Ime tizenegy év rendszeres munkája, a mely a város pénzügyeinek rendezését tűzte czélul, mit termelt! A hetvenes években még a tiszt-viselő-k és tanítók 3-4 hónapig is elvár-hattak, míg pénzt kaptak; a kiadási pénztárt hirlapokban elneveztek „kiadó” pénztárnak, csőtőlvan, hogy ha ügyis mindig üres jobb lenne árendába kiadni; valami teletébb széles ember pedig a város pesti házára ragasztá tel papírra tett sohajait, elmond-ván, hogy jobb lett volna ezt a szép pa-lotát nem építeni, hanem e helyett a tiszt-viselőket rendszeren fizetni”. És im most már, valószínűleg a legközelebbi jövőben, látni fogunk derült arczokat, kivált azokat, a kik már azt is megpróbálták, hogy húszszor is elmentek a pénztárhoz, míg pénzt kaphattak. Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy azok, a kik semmivel sem szoktak megelégedve lenni, megelégednek-e a dolgok ilyetén fordulatával?

— Közlekedés akadályokkal. Általános szokásá vált már a helybeli temetkezési vállalatok tulajdonosainál, a náluk megrendelt koporsók fedelének — pusztán — reklám hajtászásból a gyalogjárda való kirakása. Legjobban tapasztaljuk ezt a budai-útcán levő vállalatok üzleti helyiségei előtt, a hol sokszor három négy koporsó fedél is díszelg a keskeny gyalogjárón, a minek következtében a különben is nem elég széles járdáról az arra járókélek egyszer másszor kénytelenek a sáros kocsútra letérni. Tud-tunkkal a gyalogjárda a nagy közönség részére, nem pedig az üzletlajdonosok

Figyelemre és pártolásra méltó

az a nagy szakavatottságra való ügykezett és áldozatkészség, melylyel

SZABÓ ISTVÁN

berendezett városunkban, a takarékpénztári palota egyik díszes helyiségében, egy minden igényeket kielégítő s városunk üzleti életében valóban h é z a g p ó t l ó

- Varrógép, Tüzmentes Pénzszekrény (Wertheim Cassa),
- Robbanásmentes Gázlámpa, Fali tükör és Kép-raktárt,

ahol mindennemű eddig készített és feltalált szerkezeti és nagyegű eredeti amerikai és külföldi

de különösen a legújabb és legjobb karika-hajós VARRÓGÉPEK kaphatók teljes 5 évi

jótállás mellett készpénz fizetés esetén **gyári áron 36 frrtól** feljebb, csekély részletekben törlesztés mellett pedig igen jutányosan úgyanyaira, hogy nemcsak versenyez a fővárosi e nemű üzletekkel, de azok felett előnyöket is nyújt. Ugyanis, ki tőle veszi a varrógépet, az megtakarítja az úti- és szállítási költséget, helyben lévén, a nem

tetsző gépet idejekorán készséggel kicseréli és ami a legfontosabb, állandóan tart egy szakképzett gépészt, a ki a tőle vásárolt gépeket teljesen **díj nélkül gondozza és tisztán tartja s a vévőket a gép kezelésére alaposan betanítja.**

Gép javításokat saját műhelyében jutányos áron jótállás mellett elvállal és teljesít olyanok részére is, akik gépeiket nem az ő raktárából vették.

Bármilyenféle varrógéphez szükséges részek és tűk nagy választékban gyári áron kaphatók.

Tüzmentes pénzszekrény (Wertheim Cassa) a legújabb és legjobb záró szerkezettel ellátva, készpénz fizetés mellett gyári áron, csekély részletekben törlesztésre igen jutányosan kaphatók, házhoz szállítva, vasúti szállítási díj leengedéssel, mi már magában nagy megtakarítás.

Egyedüli elárúsító helye a **gázlámpáknak,** melyeknek az a nagy előnyük van az eddig létesített legújabb szerkezeti és találmányú **gázlámpáknak,** amelyeknél, hogy nem kell hozzá sem bél, sem üveg, égő anyaga villanyzerű fényt áraszt, füst nélküli, szagtalan és semmi körülmény között sem robban, tehát teljesen veszélytelen és ezek mellett olcsóbb, mint bármely más világító anyag!

Olaj festményű és nyomatú képek mindenféle díszes keretekben, alakban és nagyságban, úgyszintén fali tükörök arany- és fakerekekben dús választékban állanak folytonosan raktáron, mint bármely első rangú fővárosi e nemű üzletben és épen ezen körülmény teszi lehetővé, hogy az itt elősorolt czikkeket helyben olcsóbban és teljes garancia mellett beszerezhetni akár készpénz fizetés, akár részlettörlesztés mellett, mint bármely fővárosi üzletben.

Aki az itt felsorolt árúkból minden családhatás kizárásával óhajti szükségletét fedezni az év bármely szakában, az ne kerülje el **Szabó István** üzletét, hanem forduljon hozzá teljes bizalommal, mert neki legfőbb törekvése a teljes bizalmat és pártfogást kitűnő árúinak pontos és olcsó árban való kiszolgáltatásával megérdemelni.

Egész jókarban levő, kevésbé használt varrógépek 3 évi jótállás mellett 10—15—20 frrtért kaphatók. Ingyen tanítás.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Üzlet-helyiség: Nagy-körösi-utcán, Takarékpénztári palotában. 217 (0—4)

Valódi

orvosi malaga-kivonat

a cs. kir. klosterneuburgi borkémiai-intézet vegyelemzése után,

kitűnő igazi malaga

kiváló erősítő eszköz a gyöngéledőknek, lábbadozóknak, gyermekeknek stb., továbbá kitűnő hatású a vörösszínűség s a gyomor-gyengeség ellen.

Egész és főlvegekben a törvényesen beiktatott védőjegy alatt kapható a

VINADOR

spanyol borsgyökérszekécsében

Bécsben. Hamburgban.

Eredeti áron palackja 2 frrt 50 kr. és 1 frrt 30 kr.

Orvosi malaga, természetes Carte blanche 1 üveg 2 frrt, 1/2 üveg 1 frrt 10 kr.

Továbbá különféle finom külföldi borok eredeti palackozókban, eredeti árakon, valamint poharanként.

Kecskeméten kapható: **Feuer Jakab,** fűszerkereskedésben és **Wittmann Károly,** czukrászdájában. 233 (8—1)

Eladás.

Ifjú **Máté László** és neje **P. Fekete Eszter** tulajdonához tartozó:

I-50 tizedben 24-ik szám alatt levő **lakház; székfői szőlő és sertéshizlalótelep** örökáron szabadkézből eladó.

A venni szándékozó bővebb értesítést nyernekel alólírott meghatalmazottjánál.

Pacsu Mihály, ügyvéd.

229 (1—1)

Muth testvérek

első kecskeméti disztemetkezési intézete.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek becses tudására hozni, hogy miután legújabbban négy temetkezési intézetet a vidéken megvásároltunk, azon szerencsés helyzetbe jutottunk, hogy az eddigig tetemesen csekélyebb költségért díszes és fényes kiállítású halotti kellékekkel szolgálhatunk.

Egy bevont koporsó felnöttek részére klottal vagy ternóval, szemfödő, párna, lepedő, kantus, harisnya, sapka vagy főkötő 22 frrtől feljebb. Egy érczkoporsó felnöttek részére, atlatiz szemfödő, párna, lepedő, kantus, harisnya, sapka vagy főkötő 50 frrtől feljebb.

Egy imitált fakoporsó felnöttek részére granit vagy márványszínű gazdagon díszítve, díszes fodros szemfödő, párna, lepedő, kantus, harisnya, sapka vagy főkötő 20 frrtől feljebb.

Egy lakkos koporsó felnöttek részére bármely színben, szemfödő, párna, lepedő, kantus, harisnya, sapka vagy főkötő 8 frrtől feljebb.

Egy gyermek részére összes kellékek 2 frrtől feljebb.

Szegény sorsú felnöttek részére összes kellékek csak 5 frrt.

Halottas szobna díszítése, úgyszintén székek, ravatal felállítás és díszítése s újonnan díszített gyászkosci díj nélkül.

A halottas háznál a rendezést, mint eddig is magunk eszközöljük, s arra a legnagyobb gondot fordítjuk.

Ajánljuk egyúttal dusan felszerelt sírkoszorú raktárunkat. Koszorúk darabja 60 krtól feljebb.

A nagyérdemű közönségnek 10 évi itt létünk óta irányunkban tanúsított becses pártfogását megköszönve, azt továbbra is kikérjük.

Tisztelettel

Muth testvérek.

226 (3—3)

Eddig még fölül nem mulva.

MAAGER W.-féle

valódi, tisztított

CSUKAMÁJ-OLAJ

MAAGER WILHELM-től BÉCS-ben.

A legelső orvosi tekintélyek részéről megvizsgálva és könnyű emésztetése miatt gyermekeknek különösen ajánlva, és rendelve mint leg-tisztább, legtermészetesebb, elismerten ható gyógyszer mell- és tüdőbajok ellen görvély, csomósodások, daganatok, bőrküüések, mirigybajok, gyöngöesség stb. ellen. Úgyeseken 1 frrtért kapható a gyárraktárban, Bécsben, III. Bezikr. Heumarkt 3., valamint

minden gyógyszerár és fűszerkereskedésben

az osztrák-magyar monarchia területén valódi minőségben.

KECSKEMÉTEN: Molnár János és Katona Zsigmond gyógyszerész uraknál. 219 (18—4)

A legolcsóbb bevásárlási forrás

KISS ÖDÖN

norinbergi rövid és diszműarú raktárában, Kecskeméten.

Laczi József úr házában a lutheránus templom átellenében.

Bátorkodom a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, miszerint raktáramat a téli időnyre dusan felszerelve, az alább felsorolt czikkeket a **legolcsóbb árak** mellett becsájtom a tisztelt vevőközönség rendelkezésére.

Raktáron tartom a legjobb minőségű téli meleg ingeket és nadrágokat, hasmelegítőket, berliner kötött- és posztószoknyák, harisnyák, keztük, tricót derekak, női és leány felső ruhák tricót szövettől a legújabb divat szerint.

Valódi „Jäger“-féle gypajú czikkek csakis nálam kaphatók.

Nagy választék karmanytű (muflók) gallérok és sapkában.

Különösen becses figyelmébe ajánlom cipő raktáramat, mely a téli időnyre minden fajta férfi, női és gyermek, valódi orosz lak, bőr- és posztó-cipőkből dús választékot nyújt, a lehető legjutányosabb árakban.

Fehérművek, nyakkendők, pénz- és dohány- és szivartárczák, sétatálczák, esőernyők, mindennemű legújabb divatú ruhadíszek, szállagok, kitűnő kötőpamut és ezernék és mindennemű szabókellékek, kézi bördők és táskák.

A legújabb divatú férfi kalapok!

A nagyérdemű közönség nagyrabecsült pártfogásáért továbbra is eszedezve,

kitűnő tisztelettel

KISS ÖDÖN.

232 (3—1)

Budapest 1885. Német-Palánkán 1887. Arany-érem. London 1871. Diszoklevel.

Bécs 1878. Erdem-érem. Páris 1867. Honvédelmi-érem.

CSIK JÓZSEF

cs. és kir. kiz. szab. első szerémi Portland-cement- és vízhatlan mészgyár **BEOCSINBAN**

Központi iroda és raktár.

BUDAPESTEN, Rudolfrakpart 8.

A t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő közönség kényelmére

GYENES S. és FIAI

nagykereskedő uraknál Kecskeméten raktárt tartok, hol saját gyártmányú **Portland-cement és vízhatlan meszem** mindenkor egyenlő jó minőségben kapható, és helyben saját fogatával házhoz szállítottatik. 141 (20—18)

Árjegyzék s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

Kecskemét 1872. Ezüst-érem.	Ujvidék 1875. Arany-érem.	Szeged 1878. Erdem-érem.	Triest 1882. Arany-érem.
-----------------------------	---------------------------	--------------------------	--------------------------

Újabb árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Fodor István, s az elrendelt eszlatkózás folytán ugyanezen végrehajtónak **ifj. Marozsi Sándor** végrehajtást szavazdó ellen 100 frrt illetve 200 frrt tőke s jár. iránt folyamatosan levő végrehajtási ügyében —

a kecskeméti 795. sz. újyében 222. rzs. a foglalt, s Marozsi Sándor (Kovács) és ifj. Marozsi Sándor s Marozsi Imre nevű álló, adó alispján 112 frrta becsült s így az 1881. évi 60. t. cz. 156. §-a pontjának képest egészen elárverezendő szőlőbirtok tartozékai val együtt, — tekintve, hogy a korábban elrendelt árverés az 5422/1889. sz. végzés szerint sikertelen maradt, — végrehajtató kérelmére a fölhívott törvény

176. §. alkalmazása mellett az **1889. évi december hó 2-ik** napján d. e. 9 órákor, mint jább egyetlen határidőben, e kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a 3797/1889. sz. a megállapított, s a hivatalos árak alatt e tetsi hatóságánál, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett, a kikéltási áron alól is eladatulni fog.

Venni szándékozókat tartoznak a kikéltási árul szolgáló becsár 10% át készpénzben, vagy ovadékként 6% értékpénzben a kikéltőtt kezéhez bantpénzzel előre letenni.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságánál 1889. évi okt. hó 23-ik napján.

Bogoss Endre, kir. törvényszéki bíró.

231 (1—1)